Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (druhého senátu)

26. ledna 2017 *

„Ochrana zdraví a bezpečnosti spotřebitelů a pracovníků — Směrnice 2006/42/ES — Ochranná doložka — Vnitrostátní opatření spočívající ve stažení sekačky na trávu z trhu a v zákazu jejího uvádění na trh — Požadavky týkající se ochranných zařízení — Následné verze harmonizované normy — Právní jistota — Rozhodnutí Komise prohlašující opatření za oprávněné — Nesprávné právní posouzení“

Ve věci T-474/15,

Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), se sídlem v Castelfranco Veneto (Itálie), zastoupená A. Villanim, L. D'Amarioem a M. Caccialanza, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené původně G. Braga da Cruzem a L. Cappellettim, poté G. Braga da Cruzem a C. Zadrou, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Lotyšskou republikou, zastoupenou I. Kalniņšem a D. Pelše, jako zmocněnci,

vedlejší účastnicí,

jejímž předmětem je návrh založený na článku 263 SFEU, domáhající se zrušení prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2015/902 ze dne 10. června 2015 týkajícího se opatření přijatého Lotyšskem v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES za účelem zákazu uvádění sekačky na trávu vyráběné společností GGP Italy SpA na trh (Úř. věst. 2015, L 147, s. 22),

TRIBUNÁL (druhý senát),

ve složení S. Gervasoni, vykonávající funkci předsedy, L. Madise (zpravodaj) a Z. Csehi, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 21. září 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: italština.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Ustanovení článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES ze dne 17. května 2006 o strojních zařízeních a o změně směrnice 95/16/ES (přepracované znění) (Úř. věst. 2006, L 157, s. 24) stanoví ochrannou doložku, podle níž shledá-li členský stát zejména, že strojní zařízení ve smyslu této směrnice představuje nebezpečí pro zdraví a bezpečnost osob, přijme veškerá vhodná opatření pro zabránění tomuto nebezpečí a uvědomí o tom Evropskou komisi, která přezkoumá, zda jsou tato opatření oprávněná, a sdělí své rozhodnutí v tomto ohledu všem členským státům.

2 Žalobkyně, společnost Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), vyrábí zahradní zařízení. Vyráběla zejména elektrickou sekačku na trávu s názvem „Stiga Collector 35 EL (C 350, 297352654/S13)“ (dále jen „dotčená sekačka“), kterou podle svých tvrzení vyvážela do několika členských států, k nimž patří i Lotyšsko.

3 Podle ES prohlášení o shodě dotčené sekačky s ustanoveními směrnice 2006/42, které vypracovala žalobkyně a které je opatřeno datem 3. září 2012, oznámený subjekt ve smyslu článku 14 téže směrnice, společnost TÜV Rheinland LGA Products GmbH, provedl pozitivní zkoušku shody týkající se přístroje. Posledně uvedený subjekt se odvolal zejména na harmonizovanou normu Evropského výboru pro normalizaci v elektrotechnice (Cenelec) EN 60335-2-77:2006, jejíž název je: „Bezpečnost elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely – Část 2-77: Zvláštní požadavky na ručně vedené sekačky trávy napájené ze sítě [IEC 60355-2-77:1996 (modifikovaná)]“.

4 Předmětem harmonizované normy EN 60335-2-77:2006 bylo umožnit, aby u přístrojů, kterých se týkala a které s ní byly v souladu, byl osvědčen předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost, uvedenými v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/37/ES ze dne 22. června 1998 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se strojních zařízení (Úř. věst. 1998, L 207, s. 1; Zvl. vyd. 13/20, s. 349), která byla nahrazena směrnicí 2006/42. S ohledem na skutkové okolnosti sporu je třeba upřesnit, že se bod 1.3.8 uvedené přílohy vztahuje na „volbu ochrany před riziky způsobenými pohybujícími se částmi“ a uvádí požadavky na druhy ochranných krytů nebo ochranných zařízení podle toho, zda jsou pohybující se části strojů součástí převodů nebo zda se přímo podílejí na pracovním procesu. Bod 1.4.1 téže přílohy uvádí obecné požadavky na ochranné kryty a ochranná zařízení, které zejména „musí být umístěny v bezpečné vzdálenosti od nebezpečného prostoru“. Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006 však v tomto ohledu nestanovila minimální přesnou vzdálenost mezi okrajem pohybující se sekací části a zadním krytem sekací části (bod 20.103.1.1).

5 V dubnu 2013 Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (Středisko pro ochranu práv spotřebitelů, Lotyšsko), které jmenovala Lotyšská republika jakožto příslušný orgán dozoru nad trhem ve smyslu článku 4 směrnice 2006/42, u distributora usazeného v Lotyšsku odebrala exemplář dotčené sekačky. Tento krok spadal do rámce společné akce týkající se dozoru nad sekačkami na trávu uváděnými na trh, kterou v roce 2011 zahájilo Prosafe (Product Safety Forum of Europe, Evropské fórum pro bezpečnost výrobků), sdružení zahrnující zejména takové vnitrostátní orgány, jako je Středisko pro ochranu práv spotřebitelů.

6 Odebraný exemplář dotčené sekačky, vyrobený v roce 2013, byl předmětem kontroly Slovenski institut za kakovost in meroslovje (Slovinský ústav pro jakost a metrologii) v Ljubljaně, který je oznámeným subjektem ve smyslu článku 14 směrnice 2006/42. Z protokolu o kontrole vyplývá, že tato kontrola byla provedena zejména s ohledem na požadavky uvedené směrnice a ustanovení harmonizované normy Cenelec EN 60335-2-77:2010, jejíž předmět je stejný jako v případě starší harmonizované normy EN 60335-2-77:2006, uvedené v bodech 3 a 4 výše.

7 Slovinský ústav pro jakost a metrologii konstatoval, že dotčená sekačka nesplňuje ustanovení harmonizované normy EN 60335-2-77:2010, pokud jde o vzdálenost mezi okrajem pohybující se sekací části a zadním krytem sekací části. Bylo naměřeno, že tato vzdálenost činí 87 mm, zatímco bod 20.107.1.1 uvedené normy stanoví zejména minimální vzdálenost 120 mm. Na základě posledně uvedeného zjištění tento subjekt dospěl k závěru, že nebyla dodržena ustanovení bodů 1.3.8 a 1.4.1 přílohy I směrnice 2006/42. Předmět těchto bodů je totožný jako předmět bodů téhož číslování v příloze I směrnice 98/37, které jsou uvedeny v bodě 4 výše a jsou vyhotoveny v tomtéž znění, pokud jde o požadavek, že ochranné kryty a ochranná zařízení musí „být umístěny v bezpečné vzdálenosti od nebezpečného prostoru“. Středisko pro ochranu práv spotřebitelů (dále jen „lotyšské orgány“) tento protokol uvedeného subjektu obdrželo dne 9. října 2013.

8 Tyto orgány v dopise ze dne 3. prosince 2013 vyzvaly distributora dotčené sekačky v Lotyšsku, aby zahájil dobrovolnou akci za účelem „zabránění distribuce nedostatečně bezpečné sekačky na trávu v zemi“.

9 Dopisem ze dne 12. prosince 2013 lotyšské orgány žalobkyni oznámily rovněž výsledky kontroly dotčené sekačky a zjištěnou neshodu, pokud jde o vzdálenost mezi okrajem pohybující se sekací části a zadní částí krytu. Tyto orgány ji požádaly, aby poskytla vysvětlení k této neshodě, aby uvedla, která opatření zamýšlí přijmout, a vysvětlila, proč ES prohlášení o shodě odkazuje na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006, která podle nich byla použitelná do roku 2011, ačkoli bylo strojní zařízení vyrobeno v roce 2013. K dopisu byl přiložen protokol Slovinského ústavu pro jakost a metrologii.

10 V průběhu následných různých výměn korespondence s lotyšskými orgány žalobkyně tvrdila, že harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 nahradila harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 s konečnou platností až 1. září 2013, že dotčená sekačka již k tomuto datu nebyla vyráběna a že byla v souladu s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006. Žalobkyně připustila, že v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 8. dubna 2011, v němž byla poprvé zveřejněna harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 (Úř. věst. 2011, C 110, s. 52), v tabulce názvů a odkazů harmonizovaných norem nebyly uvedeny odkazy na nahrazovanou harmonizovanou normu ani datum ukončení předpokladu shody přiznaného na základě této normy. Zdůraznila však, že kolonka tabulky týkající se tohoto data obsahovala poznámku 1 uvádějící, že „[d]atum ukončení presumpce [předpokladu] shody je obvykle datum ukončení platnosti (dup) stanovené Evropskou organizací pro normalizaci“ a že „[u]živatelé těchto norem se však upozorňují na to, že v některých výjimečných případech tomu může být i jinak“. V tomto ohledu žalobkyně odkázala na informace obsažené v samotné harmonizované normě EN 60335-2-77:2010 a na informace nacházející se na internetové stránce Evropské organizace pro normalizaci (CEN), podle nichž byl uvedeným datem ukončení platnosti (dup) (dále jen „datum ukončení platnosti“) v daném případě den 1. září 2013.

11 Pokud jde o lotyšské orgány, tyto orgány odkázaly na směrnici 2006/42 a zdůraznily, že článek 5 stanoví, že před uvedením strojního zařízení na trh výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce musí zajistit, aby splňovalo příslušné základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedené v téže směrnici. Výše uvedené orgány zdůraznily, že v souladu s článkem 7 téže směrnice k tomu může dojít prostřednictvím prohlášení o shodě s harmonizovanou normou zveřejněnou v Úředním věstníku, která je sama relevantní pro dané strojní zařízení, které založí předpoklad shody s uvedenými požadavky. V opačném případě měla dotyčná osoba prokázat jiným způsobem, že tyto požadavky byly splněny na stupni, který je přinejmenším rovnocenný stupni vyplývajícímu z dodržování harmonizované normy. Lotyšské orgány dodaly, že vzhledem k tomu, že harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 byla zveřejněna v Úředním věstníku dne 8. dubna 2011, v průběhu roku 2012, kdy bylo vydáno ES prohlášení o shodě týkající se dotčené sekačky, a v průběhu roku 2013, kdy byl vyroben kontrolovaný exemplář, již harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006 nebyla použitelná a shoda s touto normou již nezakládala předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost. Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2010 sice stanoví přísnější požadavky než předcházející norma, představuje však „stav techniky“ v dané oblasti. Z protokolu o kontrole Slovinského ústavu pro jakost

a metrologii rovněž vyplývá, že dotčená sekačka na trávu neposkytuje stupeň bezpečnosti přinejmenším rovnocenný stupni bezpečnosti vyplývajícímu z dodržování použitelné harmonizované normy. Lotyšské orgány dne 19. března 2014 oznámily, že prodej dotčené sekačky zakážou.

12 V květnu 2014 bylo v systému RAPEX (systém Společenství pro rychlou výměnu informací o nebezpečných výrobcích nepotravinářského charakteru) zveřejněno stanovisko týkající se dotčené sekačky. Tento systém, stanovený ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES ze dne 3. prosince 2001 o obecné bezpečnosti výrobků (Úř. věst. 2002, L 11, s. 4; Zvl. vyd. 15/06, s. 447), sdružuje Komisi a orgány členských států pro ochranu spotřebitelů, jakož i ostatní státy, které jsou stranami dohody o Evropském hospodářském prostoru. Umožňuje Komisi, aby každý týden na základě oznámení vnitrostátních orgánů vypracovala a zveřejnila seznam výrobků, které představují vážné riziko pro zdraví a bezpečnost spotřebitelů.

13 Stanovisko v systému RAPEX týkající se dotčené sekačky však uvádí „jinou úroveň rizika“, a nikoli „vážné riziko“ jako v případě jiných výrobků uvedených v týdenním seznamu. Zjištěným rizikem je riziko řezných ran a uvádí se, že „čepele nožů nejsou dostatečně chráněny“, že „v důsledku toho mohou příslušné osobě během používání nebo provádění údržby vzniknout tržné rány na nohou nebo na rukách“ a že „výrobek nesplňuje požadavky směrnice o strojních zařízeních a příslušnou harmonizovanou normu EN 60335-2-77“. Je dodáno, že byla přijata dobrovolná opatření ke stažení z trhu.

14 Je třeba upřesnit, že podle článku 2 směrnice 2001/95 je stažení definováno jako všechna opatření namířená k zabránění distribuce, vystavování nebo nabízení výrobku nebezpečného pro spotřebitele a že se odlišuje od odvolání, které je definováno jako všechna opatření namířená k dosažení vrácení nebezpečného výrobku, který již byl dodán nebo poskytnut spotřebitelům výrobcem nebo distributorem.

15 Dopisem ze dne 11. června 2014 distributor dotčené sekačky v Lotyšsku lotyšské orgány informoval o tom, že strojní zařízení bylo staženo z trhu. Kromě toho žalobkyně v dopise ze dne 28. srpna 2014 potvrdila, že za účelem odstranění stanoviska týkajícího se jejího výrobku, které může poškodit její dobrou pověst, ze systému RAPEX stáhla z lotyšského trhu dotčenou sekačku, a uvedla, že tato sekačka od 1. září 2013 již není vyráběna ani uváděna na trh v celé Evropské unii.

16 Dne 1. července 2014 lotyšské orgány oznámily Komisi na základě čl. 11 odst. 2 směrnice 2006/42 dobrovolné opatření spočívající ve stažení z trhu a v neuvádění dotčené sekačky na trh. Ustanovení tohoto článku o ochranné doložce uvádějí:

„1. Shledá-li členský stát, že strojní zařízení, na něž se tato směrnice vztahuje, opatřené označením CE, doložené ES prohlášením o shodě a používané v souladu s určeným účelem nebo za podmínek, jež lze důvodně předpokládat, může ohrozit zdraví a bezpečnost osob, […], přijme veškerá vhodná opatření pro stažení tohoto strojního zařízení z trhu, pro zákaz jeho uvedení na trh nebo do provozu či pro omezení jeho volného pohybu.

2. Členský stát neprodleně uvědomí Komisi a ostatní členské státy o takovém opatření a uvede důvody svého rozhodnutí, zejména zda je neshoda způsobena:

a) nesplněním [příslušných] základních požadavků [na ochranu zdraví a bezpečnost uvedených v příloze I];

[…]

3. Komise neprodleně zahájí konzultace se zúčastněnými stranami.

Na základě těchto konzultací Komise zváží, zda jsou opatření přijatá členským státem oprávněná či nikoli, a sdělí své rozhodnutí členskému státu, který je přijal, ostatním členským státům a výrobci nebo jeho zplnomocněnému zástupci.

[…]

5. Jestliže strojní zařízení není ve shodě s požadavky a je opatřeno označením CE, přijme příslušný členský stát vhodná opatření proti tomu, kdo výrobek tímto označením opatřil, a uvědomí o tom Komisi. Komise uvědomí ostatní členské státy.

6. Komise zajistí, aby byly členské státy stále informovány o průběhu a výsledcích tohoto postupu.“

17 Ve formuláři oznámení lotyšských orgánů je uvedena neshoda se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými v bodech 1.3.8 a 1.4.1 přílohy I směrnice 2006/42, týkajícími se ochranných krytů a ochranných zařízení s ohledem na pohybující se části, jejichž obsah byl připomenut v bodech 4 a 7 výše. V tomto formuláři je blíže uvedeno, že byla provedena zkouška s ohledem na ustanovení harmonizované normy EN 60335-2-77:2010 a že v tomto ohledu byla zjištěna nedostatečná vzdálenost mezi okrajem pohybující se sekací části a zadním krytem sekací části, která ovlivňuje normální fungování dotčené sekačky. V tomto formuláři je rovněž uvedeno, že distributor přijal dobrovolná opatření spočívající ve stažení z trhu a v neuvádění na trh a že výrobce byl informován dopisem ze dne 12. prosince 2013. Protokol o kontrole Slovinského ústavu pro jakost a metrologii uvedený v bodě 7 výše byl přiložen k formuláři.

18 Komise v dopise ze dne 24. září 2014 v souladu s ustanoveními čl. 11 odst. 3 směrnice 2006/42 a s odkazem na zákaz uvádění na trh vyzvala žalobkyni, aby předložila vyjádření v návaznosti na oznámení lotyšských orgánů, v němž bylo poukazováno na neshody s normou EN 60335-2-77:2010, které byly uvedeny v protokolu o kontrole Slovinského ústavu pro jakost a metrologii. V tomto dopise Komise žalobkyni navrhla, aby se setkala s jejími útvary.

19 Žalobkyně v dopise ze dne 4. října 2014 Komisi odpověděla, že dotčená sekačka od 1. září 2013 již není vyráběna a již není uváděna na trh, přičemž ke stažení výrobku došlo zvláště u distributorů a opětovných prodávajících v Lotyšsku. Žalobkyně dodala, že podle ní dotčená sekačka splňuje požadavky vyplývající ze „směrnice o strojních zařízeních“ použitelné v okamžiku její výroby a jejího uvádění na trh.

20 Za těchto podmínek Komise přijala dne 10. června 2015 prováděcí rozhodnutí (EU) 2015/902 týkající se opatření přijatého Lotyšskem v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES za účelem zákazu uvádění sekačky na trávu vyráběné společností GGP Italy SpA na trh (Úř. věst. 2015, L 147, s. 22, dále jen „napadené rozhodnutí“).

21 Komise v napadeném rozhodnutí zmínila zejména oznámení lotyšských orgánů a uvedla, že tyto orgány přijaly opatření, jehož účelem je zákaz uvádění dotčené sekačky na trh, že posledně uvedená sekačka sice byla opatřena označením CE podle směrnice 2006/42, nicméně s ohledem na příslušnou dokumentaci nesplňovala základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost stanovené v bodech 1.3.8 a 1.4.1 přílohy I uvedené přílohy „s odůvodněním, že vzdálenost mezi zadním krytem tohoto stroje a kružnicí, kterou opisuje hrot nože, je příliš malá, a v důsledku toho není provoz tohoto stroje dostatečně bezpečný“, že výrobce uvedl, že dotčený výrobek dobrovolně stáhl z lotyšského trhu, a že je třeba považovat vnitrostátní přijaté opatření za oprávněné. Bylo stanoveno, že napadené rozhodnutí je určeno členským státům.

22 V červenci 2015 švédské orgány s odkazem na napadené rozhodnutí provedly zveřejnění, ve kterém bylo uvedeno, že dotčená sekačka nemůže být prodávána ani používána.

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

23 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 17. srpna 2015 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

24 Samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 16. října 2015 podala žalobkyně rovněž návrh na vydání předběžného opatření, kterým se domáhala odkladu vykonatelnosti napadeného rozhodnutí a přijetí jakéhokoli jiného opatření považovaného za vhodné. Usnesením ze dne 10. prosince 2015, GGP Italy v. Komise (T-474/15, EU:T:2015:958), předseda Tribunálu tento návrh zamítl a rozhodl, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

25 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 16. listopadu 2015 podala Lotyšská republika návrh na vstup do řízení jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání Komise. Rozhodnutím ze dne 16. prosince 2015 předseda druhého senátu Tribunálu toto vedlejší účastenství povolil.

26 Na základě zprávy soudce zpravodaje Tribunál rozhodl zahájit ústní část řízení.

27 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 21. září 2016.

28 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil napadené rozhodnutí;

— přijal jakékoli jiné opatření, které bude shledáno jako nezbytné;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

29 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— zamítl žalobu;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

30 Lotyšská republika navrhuje, aby Tribunál žalobu zamítl.

Právní otázky

K přípustnosti bodu návrhových žádání směřujícího k tomu, aby Tribunál „přijal jakékoli jiné opatření, které bude shledáno jako nezbytné“

31 Z článku 21 statutu Soudního dvora Evropské unie, který se použije na Tribunál podle článku 53 uvedeného statutu, jakož i z článku 76 jednacího řádu Tribunálu vyplývá, že každý návrh na zahájení řízení musí jasně a přesně uvádět předmět sporu, návrhová žádání, jakož i stručný popis žalobních důvodů, aby umožnily žalovanému připravit si obranu a Tribunálu vykonávat přezkum. Z toho vyplývá, že návrhová žádání v žalobě musí být formulována přesně a jednoznačně, aby se předešlo tomu, že soud rozhodne nad rámec návrhových žádání nebo opomene rozhodnout o některém ze žalobních důvodů (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. prosince 1962, Meroni v. Vysoký úřad, 46/59 a 47/59, EU:C:1962:44, s. 801; ze dne 10. května 2012, Komise v. Estonsko, C-39/10, EU:C:2012:282, bod 24, a usnesení ze dne 13. dubna 2011, Planet v. Komise, T-320/09, EU:T:2011:172, bod 22).

32 V projednávané věci přitom návrhové žádání uvedené žalobkyní, podle něhož má Tribunál „přijmout jakékoli jiné opatření, které bude shledáno jako nezbytné“, požadavky připomenuté v předcházejícím bodě zjevně nesplňuje. Toto návrhové žádání je tedy nepřípustné.

K věci samé

33 Žalobkyně uvádí na podporu své žaloby na neplatnost dva důvody. Jednak byl v podstatě porušen článek 20 směrnice 2006/42, jelikož Komise přijala napadené rozhodnutí na závěr řízení, které nesplnilo požadavky uvedené v tomto článku, jež směřují k zajištění práva dotyčných osob na obhajobu. Dále pak byly rovněž porušeny čl. 5 odst. 1, čl. 6 odst. 1, článek 7 a článek 11 téže směrnice, které obsahují ustanovení, jejichž cílem je umožnit výrobcům strojních zařízení, aby doložili shodu svých výrobků se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost a s jinými požadavky stanovenými v uvedené směrnici, a uváděli je tedy volně na trh v Unii, jakož i umožnit za určitých podmínek veřejným orgánům, aby přijaly ochranná opatření.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení článku 20 směrnice 2006/42

34 Článek 20 směrnice 2006/42 stanoví následující:

„Každé opatření přijaté na základě této směrnice a omezující uvádění strojního zařízení, na něž se vztahuje tato směrnice, na trh nebo do provozu, musí být přesně odůvodněno. Toto opatření se oznámí co nejdříve dotčené straně, společně s informacemi o právních opravných prostředcích, které jsou jí k dispozici podle platných právních předpisů daného členského státu, a o lhůtách, kterým tyto opravné prostředky podléhají.“

35 Žalobkyně v tomto ohledu uvádí, že jí nebylo oznámeno rozhodnutí lotyšských orgánů o stažení dotčené sekačky z trhu a o zákazu jejího uvádění na trh, na jehož základě Komise přijala napadené rozhodnutí. Ze spisu lotyšské vlády jako vedlejší účastnice ostatně vyplývá, že před tím, než byla věc předložena Komisi, nebylo přijato žádné závazné konečné rozhodnutí. Komise tedy potvrdila neexistující rozhodnutí, a napadené rozhodnutí je tak rovněž protiprávní. V důsledku toho nebyl splněn žádný z požadavků uvedených v článku 20 směrnice 2006/42. S ohledem na předcházející nebyly o opravných prostředcích v Lotyšsku konkrétně poskytnuty informace ani tyto opravné prostředky nebylo možné použít. Komise se podle žalobkyně spokojila, jak vyplývá ze žalobní odpovědi, pouze s ohledem na formulář, který jí zaslaly lotyšské orgány, s čistě formální kontrolou toho, že tyto orgány údajně oznámily distributorovi v Lotyšsku a výrobci opatření přijatá s ohledem na dotčenou sekačku. Informace obsažené v tomto formuláři jsou z faktického hlediska nejednoznačné, případně nesprávné či rozporuplné s vysvětleními poskytnutými lotyšskou vládou v jejím spise vedlejší účastnice, zejména pokud jde o opatření přijaté s ohledem na distributora a jeho oznámení výrobci, a ostatně neodpovídají, pokud jde o jeho povahu, tomu, co uvedla Komise v napadeném rozhodnutí. V tomto rozhodnutí je totiž podle žalobkyně uveden pouze zákaz uvádění na trh, a nikoli stažení z trhu, které však bylo ve formuláři uvedeno.

36 Podle Komise se žalobní důvod netýká napadeného rozhodnutí, ale týká se opatření přijatého lotyšskými orgány. Podle ní je nepřípustný. Komise podpůrně uvádí, že v rámci použití článku 11 směrnice 2006/42 týkajícího se mechanismu ochrany spuštěného na základě iniciativy členského státu nemusí přezkoumávat ve všech aspektech legalitu vnitrostátních opatření, což přísluší vnitrostátním soudům, ale musí přezkoumávat oprávněnost či neoprávněnost těchto opatření z meritorního hlediska. Komise v tomto ohledu odkazuje na rozsudek ze dne 15. července 2015, CSF v. Komise (T-337/13, EU:T:2015:502, bod 100). Komise dodává, že žalobkyně v okamžiku, kdy ji vyzvala, aby se k věci vyjádřila, nezmínila procesní problémy s vnitrostátními orgány. Napadené rozhodnutí uvádí pouze zákaz uvádění na trh, a nikoli stažení z trhu proto, že žalobkyně sama přijala opatření

spočívající ve stažení z trhu, která byla lotyšským orgánům oznámena od 28. srpna 2014, a cílem rozhodnutí je zákaz případného opětovného uvádění dotčeného strojního zařízení na trh v jakémkoli členském státě Unie.

37 Pokud jde o lotyšskou vládu, uvádí, že lotyšské orgány dodržely požadavky vnitrostátního postupu a že svým dopisem ze dne 19. března 2014, který byl zmíněn v bodě 11 výše, odůvodnily své stanovisko a oznámily omezující opatření. Nepřijaly však konečné opatření, které by mohlo být předmětem vnitrostátního opravného prostředku, aby vyčkaly potvrzení či nepotvrzení jejich stanoviska Komisí v rámci použití článku 11 směrnice 2006/42.

38 Na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, je nejprve třeba připustit, že projednávaný žalobní důvod směřuje proti napadenému rozhodnutí, a nikoli proti opatření přijatému lotyšskými orgány, i když se opírá o kritiku jednání těchto orgánů. Je skutečně prezentován jako žalobní důvod proti napadenému rozhodnutí a spočívá v tom, že je Komisi vytýkáno, že porušila článek 20 směrnice 2006/42, když vnitrostátní opatření, které bylo samo přijato v rozporu s tímto ustanovením, prohlásila za oprávněné. Projednávaný žalobní důvod tudíž nelze prohlásit za nepřípustný, ani jej nelze považovat bez dalšího za irelevantní, jak uvedla Komise na jednání.

39 Pokud jde o meritum věci, je třeba připomenout, jak již bylo rozhodnuto v rozsudku ze dne 15. července 2015, CSF v. Komise (T-337/13, EU:T:2015:502, bod 100), uvedeném Komisí, že nepřísluší Komisi, aby v rámci přijetí takového rozhodnutí, jako je napadené rozhodnutí, přijatého na základě čl. 11 odst. 3 směrnice 2006/42, přezkoumávala ve všech aspektech legalitu vnitrostátních opatření vedoucích ke spuštění ochranné doložky stanovené v uvedeném článku. V tomto ohledu článek 20 této směrnice, jehož porušení žalobkyně uplatňuje, výslovně zmiňuje „[informace o] právních opravných prostředcích, které jsou [jí] k dispozici podle platných právních předpisů daného členského státu“, což nasvědčuje tomu, že se jednak týká vnitrostátních opatření přijatých na základě směrnice a jednak že jejich přezkum přísluší vnitrostátním soudům. Tento článek tedy pro Komisi nezakládá žádné povinnosti.

40 V rámci provádění čl. 11 odst. 3 směrnice 2006/42 je úkolem Komise především to, aby ověřila, zda vhodná opatření, která jí oznámí členský stát, jsou oprávněná z právního i věcného hlediska, aby se zabránilo tomu, že strojní zařízení může ohrozit, jak je uvedeno v odst. 1 téhož článku, zdraví či bezpečnost osob, nebo případně domácích zvířat, majetku nebo životního prostředí (rozsudek ze dne 15. července 2015, CSF v. Komise, T-337/13, EU:T:2015:502, bod 101). V odpověď na argument, který na jednání uvedla žalobkyně, je třeba zdůraznit, že analýza provedená v rozsudku uvedeném výše v kontextu tvrzení, že vnitrostátní orgány porušily zásadu rovného zacházení, je relevantní rovněž v projednávané věci, v níž je uváděno, že vnitrostátní orgány porušily ustanovení směrnice. V obou věcech jde totiž o to, že vnitrostátní orgány případně nedodržely zásady nebo pravidla unijního práva, jejichž dodržování musí ověřovat vnitrostátní soudy.

41 Argumenty žalobkyně, podle nichž Komise porušila článek 20 směrnice 2006/42, když schválila vnitrostátní opatření, které bylo samo přijato v rozporu s tímto ustanovením, tak nemohou obstát.

42 Kromě toho v odpověď na argument uvedený žalobkyní, vycházející z informací, které poskytla v průběhu řízení lotyšská vláda, podle něhož Komise v podstatě ani nemohla schválit nezávazné vnitrostátní rozhodnutí, které případně neexistovalo, protože jinak by porušila článek 20 směrnice 2006/42, je třeba upřesnit, že žádná skutečnost nebrání tomu, aby „vhodná opatření“, která musí členský stát přijmout a oznámit Komisi z titulu ochranné doložky stanovené v článku 11 této směrnice, měla formu opatření, která nejsou jednostranná, nebo opatření, která nejsou bezprostředně závazná. Pokud by ostatně taková opatření nespadala do oblasti působnosti uvedené ochranné doložky, její dosah by mohl být podstatně omezen, neboť Komise ani jiné členské státy, než je stát, který zjistil riziko týkající se určitého strojního zařízení, by nebyly o tomto riziku informovány, pokud by výrobce tohoto strojního zařízení, jeho zplnomocněný zástupce nebo distributoři přijali dobrovolná opatření nebo sami konali v souladu s nezávaznými opatřeními. Takové oznámení, jako je oznámení

v projednávané věci, jež se týká skutečnosti, že v návaznosti na kroky vnitrostátních orgánů distributor přijal dobrovolná opatření spočívající ve stažení z trhu a v neuvádění na trh, tak vskutku představuje oznámení vhodného opatření, na základě něhož může být vydáno rozhodnutí Komise přijaté na základě čl. 11 odst. 3 směrnice 2006/42.

43 Z předcházejícího vyplývá, že žalobní důvod vycházející z toho, že Komise porušila článek 20 směrnice 2006/42, musí být zamítnut jako neopodstatněný.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 5 odst. 1, čl. 6 odst. 1, článku 7 a článku 11 směrnice 2006/42

44 Mezi ustanoveními směrnice 2006/42, která uplatnila žalobkyně, čl. 5 odst. 1 stanoví, že před uvedením strojního zařízení na trh nebo do provozu musí výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce zajistit zejména, aby splňovalo příslušné základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedené v příloze I uvedené směrnice, musí provést příslušné postupy k posouzení shody, musí vypracovat ES prohlášení o shodě a musí ke strojnímu zařízení připojit označení CE. Článek 6 odst. 1 stanoví, že členské státy nesmějí zakazovat, omezovat nebo bránit uvádění na trh nebo do provozu strojních zařízení, která splňují požadavky směrnice. Článek 7 stanoví zejména, že členské státy pokládají strojní zařízení opatřená označením CE a ES prohlášením o shodě za splňující požadavky směrnice a že strojní zařízení vyrobené v souladu s harmonizovanou normou, na níž byl odkaz zveřejněn Komisí v Úředním věstníku, se považuje za splňující základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost podle takové harmonizované normy. Je třeba připomenout, že harmonizovaná norma je sama definována v článku 2 jako „nezávazná technická specifikace přijatá normalizačním orgánem, tj. Evropským výborem pro normalizaci (CEN), Evropským výborem pro normalizaci v elektrotechnice (CENELEC) nebo Evropským institutem pro telekomunikační normy (ETSI), na základě pověření Komise v souladu s postupy stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti [(Úř. věst. 1998, L 204, s. 37; Zvl. vyd. 13/20, s. 337)]“. Konečně článek 11 směrnice 2006/42, jehož znění je zčásti uvedeno v bodě 16 výše, definuje podmínky uplatňování ochranné doložky.

45 Žalobkyně má v podstatě za to, že porušení výše uvedených ustanovení představuje skutečnost, že Komise odmítla – v návaznosti na odmítnutí lotyšských orgánů – připustit, že pokud jde o uvádění na trh nebo do provozu před 1. zářím 2013, bylo možné shodu dotčené sekačky se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42 předpokládat na základě její shody s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006.

46 Vzhledem k tomu, že otázka časové působnosti jednotlivých relevantních předpisů má význam při přezkumu projednávaného žalobního důvodu a argumentů účastnic řízení v souvislosti s tímto důvodem, je účelné připomenout následující data:

— od roku 1993: uplatnění první směrnice „o strojních zařízeních“ a jejích změn, které v konsolidovaném znění vedly ke vzniku směrnice 98/37;

— 9. června 2006: zveřejnění směrnice 2006/42 v Úředním věstníku;

— 6. listopadu 2007: první zveřejnění harmonizované normy EN 60335-2-77:2006 v Úředním věstníku;

— 28. března 2009: poslední zveřejnění harmonizované normy EN 60335-2-77:2006 v Úředním věstníku;

— 29. prosince 2009: zrušení směrnice 98/37 a datum nabytí účinnosti prováděcích opatření ke směrnici 2006/42;

— 8. dubna 2011: první zveřejnění harmonizované normy EN 60335-2-77:2010 v Úředním věstníku;

— 3. září 2012: ES prohlášení o shodě týkající se dotčené sekačky s odkazem na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006;

— 1. září 2013: datum ukončení platnosti harmonizované normy EN 60335-2-77:2006, které stanovil Cenelec.

47 Na jednání Komise úvodem uvedla, že tento žalobní důvod žalobkyně je irelevantní. Napadené rozhodnutí totiž podle ní zakazuje do budoucnosti jakékoli opětovné uvádění dotčené sekačky na trh v celé Unii a je nesporné, že v červnu 2015, tedy v době, kdy bylo přijato napadené rozhodnutí, nebyla sekačka ve shodě se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42, a to nezávisle na otázce, zda se na ni do 31. srpna 2013 mohl vztahovat předpoklad shody s těmito požadavky na základě její shody s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006.

48 Pokud jde o žalobkyni, připomíná, že odkaz na normu, která nahradila harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 pro „ručně vedené sekačky trávy napájené ze sítě“, a sice EN 60335-2-77:2010, byl zveřejněn v Úředním věstníku dne 8. dubna 2011, aniž Komise výslovně uvedla v příslušné kolonce tabulky názvů a odkazů na harmonizované normy dotčené tímto zveřejněním datum ukončení předpokladu shody přiznaného na základě nahrazované normy. Za těchto podmínek je třeba odkázat na poznámku 1 k této kolonce, v níž je uvedeno, že „[d]atum ukončení presumpce [předpokladu] shody je obvykle datum ukončení platnosti (dup) stanovené Evropskou organizací pro normalizaci“ a že „[u]živatelé těchto norem se však upozorňují na to, že v některých výjimečných případech tomu může být i jinak“. Datem ukončení platnosti harmonizované normy EN 60335-2-77:2006 je přitom skutečně, jak je uvedeno v několika dokumentech normalizačního orgánu a v normě EN 60335-2-77:2010 samotné, den 1. září 2013.

49 Žalobkyně dodává, že v průběhu období od 8. dubna 2011 do 31. srpna 2013 mohly obě verze harmonizované normy EN 60335-2-77, a sice verze z roku 2006 a z roku 2010, umožnit poskytnout předpoklad shody strojních zařízení, kterých se týkaly, se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42. Takové období překrývání norem, které ostatně odpovídá období, v jehož průběhu vnitrostátní normy, které nejsou ve shodě s novou verzí harmonizované normy, mohou být ještě zachovány v platnosti, je podle ní nezbytné k tomu, aby výrobci strojních zařízení měli dostatek času přizpůsobit své výrobky a případně svůj proces a nástroje výroby požadavkům nové verze harmonizované normy a měli dostatek času prodat strojní zařízení splňující požadavky nahrazované normy. Podle ní je jen stěží možné představit si, že od 8. dubna 2011, dne zveřejnění harmonizované normy EN 60335-2-77:2010, již strojní zařízení vyrobená s ohledem na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 nemohla být ze dne na den vyráběna a uváděna na trh a bylo třeba vyrábět a uvádět na trh výrobky ve shodě s neoficiální normou jakožto normou harmonizovanou před několika dny.

50 Žalobkyně připouští, že ve výjimečných případech může být datum ukončení platnosti předpokladu shody přiznaného na základě starší verze harmonizované normy stanoveno Komisí tak, že předchází nebo následuje po datu ukončení platnosti, v takovém případě to však musí Komise přesně uvést v příslušné kolonce zveřejnění v Úředním věstníku týkajícího se nové verze harmonizované normy, k čemuž v projednávané věci nedošlo.

51 Na podporu své argumentace se žalobkyně opírá zejména o dva veřejné dokumenty Komise, a sice „Příručku pro uplatňování směrnice ‚o strojních zařízeních‘ 2006/42/ES – 2. vydání z června 2010“ (bod 161 nadepsaný „Stav techniky“) a „Modrou příručku k provádění pravidel EU pro výrobky – 2014“ (bod 4.1.2.6 nadepsaný „Revize harmonizovaných norem“).

52 V rozsahu, v němž argumentace Komise na obranu předpokládá, že od 29. prosince 2009 do 8. dubna 2011 neexistovala žádná harmonizovaná norma, která by pro „ručně vedené sekačky trávy napájené ze sítě“ přiznávala předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42, žalobkyně zdůrazňuje, že výrobci takových strojních zařízení neměli jinou možnost, než odkazovat i nadále na nejnovější zveřejněnou harmonizovanou normu, a sice EN 60335-2-77:2006, aby prokázali dodržení těchto požadavků, tím spíše, že tato norma byla přejata do vnitrostátních právních řádů, zejména do italského právního řádu, jež se vztahuje na žalobkyni, a že vnitrostátní prováděcí normy mohly zůstat platné až do data ukončení platnosti, které je uvedeno v nahrazující harmonizované normě. Pokud jde o období následující po 8. dubnu 2011 až do toho data ukončení platnosti, z trvající existence vnitrostátních norem přejímajících harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 podle ní vyplývá, že bylo stále ještě možné odkazovat na její ustanovení, i když výrobci mohli rovněž odkazovat na novou harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2010.

53 Pokud jde o Komisi, podporovanou lotyšskou vládou, ta v rozsahu, v němž je tento důvod posuzován z meritorního hlediska, argumenty žalobkyně popírá. Komise uvádí, že směrnice 2006/42 nahradila směrnici 98/37 a že členské státy musely v souladu s článkem 26 směrnice 2006/42 používat ustanovení posledně uvedené směrnice s účinnosti od 29. prosince 2009, dne, kdy byla zrušena směrnice 98/37. Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006 přitom byla vypracována pouze k umožnění toho, aby byl přiznán předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 98/37. Tato harmonizovaná norma podle ní nikdy neumožnila založit takový předpoklad s ohledem na základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedené v rámci směrnice 2006/42. To vysvětluje, že zveřejnění v Úředním věstníku zmiňující harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2010, která se všechna týkala harmonizovaných norem v rámci směrnice 2006/42, zvláště zveřejnění ze dne 8. dubna 2011 zmiňující poprvé uvedenou normu, neobsahují zmínění harmonizované normy EN 60335-2-77:2006 v kolonkách tabulek týkajících se nahrazovaných norem. Poznámka 1 vztahující se ke druhé z těchto kolonek, týkající se data ukončení předpokladu shody nahrazované normy, kterou žalobkyně uplatnila za účelem tvrzení, že může odkazovat na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 až do data ukončení její platnosti, tedy podle Komise v projednávané věci není relevantní. Obecně platí, že informace poskytnuté normalizačními orgány týkající se dat ukončení platnosti nemají žádný význam pro určení, zda dodržení harmonizované normy může přiznat předpoklad shody se základními relevantními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost, pokud tato data Komise neuvede ve zveřejněních týkajících se harmonizovaných norem.

54 Komise uvádí, že pokud jde o „ručně vedené sekačky trávy napájené ze sítě“, pro výrobce tak existovala tři odlišná období, co se týče důkazu o shodě jejich výrobků se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými v následných relevantních směrnicích. Na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 mohli výrobci odkazovat do 28. prosince 2009, a to posledního dne použitelnosti směrnice 98/37, aby se na ně vztahoval předpoklad shody jejich výrobků se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými v této směrnici. Od 29. prosince 2009 do 8. dubna 2011 vzhledem k tomu, že směrnice 2006/42 nahradila směrnici 98/37, ale žádná harmonizovaná norma použitelná v rámci směrnice 2006/42, pokud jde o „ručně vedené sekačky trávy napájené ze sítě“, ještě nebyla zveřejněna v Úředním věstníku, museli výrobci prokazovat shodu svých strojních zařízení se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42 jakýmikoli prostředky alternativními k odkazu na harmonizovanou normu, zejména tím, že se v technické dokumentaci k výrobku odkáže na jiné normy a technické specifikace, například vnitrostátní pravidla, neharmonizované evropské nebo mezinárodní normy nebo technické specifikace vlastní výrobci. Konečně od 8. dubna 2011 se na výrobce může vztahovat předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42 s odkazem na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2010. V ES prohlášení o shodě týkajícím se dotčené sekačky, které bylo vypracováno v září 2012, tedy nebylo možné odkazovat na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 k osvědčení předpokladu shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42. Rovněž tak se na exemplář vyrobené v roce 2013 v souladu s touto normou nemůže takový předpoklad vztahovat.

55 Nejprve je třeba přezkoumat argument Komise, vznesený na jednání, podle něhož je druhý žalobní důvod směřující ke zrušení uplatněný žalobkyní irelevantní, neboť napadené rozhodnutí zakazuje jakékoli opětovné uvádění dotčené sekačky na trh od svého zveřejnění v červnu 2015, což je období následující po období dotčeném uvedeným důvodem, týkajícím se částí let 2012 a 2013.

56 Tento argument nelze přijmout.

57 Přezkoumávaný důvod totiž směřuje proti rozhodnutí, které potvrdilo posouzení vnitrostátních orgánů týkající se strojního zařízení uvedeného na trh v roce 2012 nebo před 1. zářím v roce 2013, podle něhož posledně uvedené zařízení nesplnilo základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedené ve směrnici 2006/42 z důvodu, že nebylo ve shodě s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2010, třebaže jeho výrobce namítal předpoklad shody s těmito požadavky na základě jeho shody s normou EN 60335-2-77:2006. V důsledku toho přezkoumávaný důvod, jehož cílem je zpochybnit přímo toto posouzení, nemůže být – ukáže-li se, že je opodstatněný – irelevantní. Lze mimochodem dodat, že žalobkyně měla a má i nadále právní zájem na zpochybnění napadeného rozhodnutí, i když potvrdila dobrovolné stažení z trhu a dobrovolné neuvádění dotčené sekačky na trh, jelikož zpochybněné posouzení vede nepochybně k poškození dobré pověsti, s ohledem zejména na proslulost značky dotčené sekačky, a jelikož již vedlo švédské orgány k tomu, že uvedly, že toto strojní zařízení již nesmí být používáno. Právní zájem žalobkyně na zpochybnění napadeného rozhodnutí existuje rovněž v rozsahu, v němž by případné zrušení napadeného rozhodnutí umožnilo zabránit tomu, aby se tvrzená protiprávnost opakovala (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudky ze dne 19. září 1985, Hoogovens Groep v. Komise, 172/83 a 226/83, EU:C:1985:355, bod 19, a ze dne 28. května 2013, Abdulrahim v. Rada a Komise, C-239/12 P, EU:C:2013:331, body 61 až 83 a citovaná judikatura).

58 Pokud jde dále o přezkum tohoto žalobního důvodu z meritorního hlediska, je třeba úvodem připomenout, že odkaz na harmonizovanou normu je pouze jednou z možností, kterou má k dispozici výrobce k prokázání, že některé z jeho strojních zařízení splňuje základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnosti uvedené v relevantní směrnici. Jak směrnice 98/37 v článku 8 a v přílohách V nebo VI, tak směrnice 2006/42 v článku 12 a v přílohách VII, VIII, IX nebo X totiž stanoví postupy posuzování shody, které nejsou založeny nezbytně na harmonizovaných normách, na něž byly zveřejněny odkazy.

59 Komise však v projednávané věci svůj závěr, pokud jde o nedodržení základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost uvedených ve směrnici 2006/42, založila pouze na konstatování neshody dotčené sekačky s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2010, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí a z dopisu uvedeného v bodě 18 výše. Dále pak se žalobkyně v průběhu řízení u lotyšských orgánů ani v průběhu řízení u Komise nesnažila prokázat shodu dotčené sekačky se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42 jinak než odkazem na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006. Je tedy třeba ověřit, zda posledně uvedená harmonizovaná norma, v souvislosti s níž Komise ani lotyšské orgány nezpochybnily, že ji dotčená sekačka dodržuje, mohla či nikoli v její prospěch založit předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42 ode dne 3. září 2012, data, k němuž bylo vypracováno ES prohlášení o shodě týkající se uvedené sekačky, do 31. srpna 2013, data, kdy byla podle žalobkyně naposledy vyrobena.

60 Jak bylo uvedeno v bodě 44 výše, na základě článku 7 směrnice 2006/42, konkrétněji na základě odst. 2 a 3 tohoto ustanovení, harmonizované normě přiznává právní hodnotu umožňující, aby se na výrobce strojních zařízení nebo jejich zplnomocněné zástupce, pokud jde o strojní zařízení, která uvádějí na trh a která jsou s touto normou ve shodě, vztahoval předpoklad shody se základními relevantními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými v téže směrnici, na které se vztahuje uvedená harmonizovaná zveřejněná norma, zveřejnění odkazu na harmonizovanou normu provedené Komisí v Úředním věstníku. Lze mimochodem poznamenat, že mechanismus byl v podstatě totožný, s výhradou přejímání harmonizované normy vnitrostátní normou, za působnosti směrnice 98/37, jejíž čl. 5 odst. 2 první pododstavec stanovil, že „[p]okud se vnitrostátní norma přejímající harmonizovanou

normu zveřejněnou v *Úředním věstníku Evropských společenství* vztahuje na jeden nebo na několik základních požadavků na bezpečnost, platí předpoklad, že strojní zařízení nebo bezpečnostní součásti vyrobené v souladu s touto normou splňují příslušné základní požadavky“. Jak uvedl generální advokát M. Campos Sánchez-Bordona v bodě 54 svého stanoviska ve věci James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:63), které na jednání zmínila Komise, rozhodnutí týkající se zveřejnění harmonizovaných norem jsou tedy právními akty, proti nimž lze podat žalobu na neplatnost (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. října 2016, James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821, body 38 až 43). V usnesení ze dne 25. května 2004, Schmoldt a další v. Komise (T-264/03, EU:T:2004:157, body 91 až 94), Tribunál upřesnil, že jde o akty s obecnou působností. Z toho vyplývá, že režim takových zveřejnění je režimem aktů s obecnou působností unijních orgánů.

61 Je třeba konstatovat, že článek 7 směrnice 2006/42 se týká bez omezení harmonizovaných norem, na něž byly odkazy zveřejněny v Úředním věstníku, aniž by byla jeho působnost a obsah omezen na harmonizované normy, na něž byly odkazy zveřejněny v rámci této směrnice. Toto ustanovení tak brání tomu, aby se mělo za to, že zveřejnění odkazů na harmonizované normy uskutečněná v rámci směrnice 98/37 byla implicitně zrušena zároveň s posledně uvedenou směrnicí. Z toho vyplývá, že harmonizované normy, na něž byly zveřejněny odkazy v rámci směrnice 98/37, spadají do oblasti působnosti článku 7 směrnice 2006/42 v rozsahu, v němž rozhodnutí, které jim přiznalo právní hodnotu k poskytnutí předpokladu shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici použitelné v okamžiku uvedení dotyčného strojního zařízení na trh nebo do provozu, a sice zveřejnění odkazu na ně v Úředním věstníku, nebylo výslovně zrušeno. Tento výklad je koherentní s ustanoveními čl. 25 druhého pododstavce směrnice 2006/42, podle nichž „[o]dkazy v předpisech Společenství na zrušenou směrnici [98/37] se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou uvedenou v příloze XII“. Cílem těchto ustanovení je obecně zabránit tomu, aby právní akty nebo ustanovení, jejichž uplatnění původně souviselo s ustanoveními směrnice 98/37, nebyly zbaveny působnosti pouze v důsledku zrušení směrnice 98/37 a jejího nahrazení směrnicí 2006/42, a aby tak případně nedošlo k situaci právního vakua (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 16. října 2003, Irsko v. Komise, C-339/00, EU:C:2003:545, body 35 až 39). V projednávané věci tabulka v příloze XII směrnice 2006/42 skutečně uvádí srovnání mezi čl. 5 odst. 2 prvním pododstavcem směrnice 98/37 a čl. 7 odst. 2 a 3 směrnice 2006/42, na nichž byla postupně založena zveřejnění odkazů na harmonizované normy v Úředním věstníku.

62 V projednávané věci jde tedy o to zjistit, zda zveřejnění odkazu na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006, původně provedené Komisí v rámci směrnice 98/37 [první zveřejnění dne 6. listopadu 2007 (Úř. věst. 2007, C 254, s. 52), poslední zveřejnění dne 28. března 2009 (Úř. věst. 2009, C 74, s. 55)], které bylo platné, jak bylo uvedeno výše, na základě článku 7 směrnice 2006/42 pro období plynoucí až do okamžiku zrušení směrnice, bylo předmětem výslovného zrušení před nebo v průběhu období sporného v projednávané věci od 3. září 2012 (dne ES prohlášení o shodě týkajícího se dotčené sekačky) do 31. srpna 2013 (dne, kdy byla podle žalobkyně ukončena výroba dotčené sekačky). Lze připomenout, že mezi účastnicemi řízení je nesporné, že toto zveřejnění již každopádně nebylo platné k tomu, aby strojním zařízením uvedeným na trh nebo do provozu od 1. září 2013 poskytlo předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42, z důvodu, pokud jde o stanovisko žalobkyně, že nastalo datum ukončení platnosti této verze v rámci harmonizované normy stanovené v následující verzi EN 60335-2-77:2010.

63 Pokud nedošlo k implicitnímu zrušení aktu s obecnou působností vyplývajícímu z jeho neslučitelnosti s časově následujícím ustanovením práva vyšší právní síly a pokud při jeho zveřejnění nebyla uvedena omezená doba jeho účinnosti, ke zrušení takového aktu může dojít pouze na základě nového rozhodnutí příslušného orgánu, které je samo zveřejněno. V tomto ohledu je třeba připomenout, že zásada právní jistoty, která je obecnou zásadou unijního práva, vyžaduje, aby unijní právní předpisy a úprava byly jasné a přesné, a konkrétně aby jejich použití bylo pro jednotlivce předvídatelné (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. července 1981, Gondrand a Garancini, 169/80, EU:C:1981:171, bod 17, a ze dne 22. února 1984, Kloppenburg, 70/83, EU:C:1984:71, bod 11). Konkrétněji, jak bylo uvedeno v rozsudku ze dne 21. října 1997, Deutsche Bahn v. Komise (T-229/94, EU:T:1997:155,

bod 113), cílem zásady právní jistoty je zaručit předvídatelnost právních situací a vztahů spadajících pod unijní právo. Za tímto účelem je zásadní, aby orgány respektovaly nedotknutelnost aktů, které přijaly, jimiž je dotčena právní a materiální situace právních subjektů, takže tyto akty mohou změnit pouze při dodržení pravidel týkajících se pravomoci a procesních pravidel.

64 V projednávané věci následná zveřejnění odkazů na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2006 v Úředním věstníku neobsahují konečné datum působnosti každého z těchto zveřejnění, třebaže byla uskutečněna po přijetí směrnice 2006/42. Navíc žádné ze zveřejnění odkazů na harmonizované normy uskutečněných následně v rámci této nové směrnice ani žádný jiný dokument zveřejněný Komisí neposkytují žádnou informaci o zrušení zveřejnění harmonizované normy EN 60335-2-77:2006, pokud to není prostřednictvím poznámky 1 ke kolonce nadepsané „Datum ukončení presumpce [předpokladu] shody nahrazované normy“ tabulek týkajících se zveřejnění obsahujících odkazy na harmonizovanou normu EN 60335-2-77:2010. Pro připomenutí tato poznámka uvádí, že „[d]atum ukončení presumpce [předpokladu] shody [nahrazované normy] je obvykle datum ukončení platnosti (dup) stanovené Evropskou organizací pro normalizaci“ a že „[u]živatelé těchto norem se však upozorňují na to, že v některých výjimečných případech tomu může být i jinak“. Jak přitom bylo uvedeno výše v bodě 10, evropský normalizační orgán Cenelec v harmonizované normě EN 60335-2-77:2010 uvedl jako datum ukončení platnosti nahrazované harmonizované normy EN 60335-2-77:2006 1. září 2013, a v důsledku toho ke zrušení zveřejnění odkazu na posledně uvedenou normu došlo k tomuto datu. Za těchto podmínek mohla shoda dotčené sekačky s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006 na rozdíl od toho, co uvádí Komise a lotyšská vláda, poskytnout předpoklad shody tohoto strojního zařízení se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42, pokud jde o uvedení na trh nebo do provozu, až do 31. srpna 2013 včetně.

65 Mimoto lze uvést, že stanovisku zastávanému Komisí kromě toho odporuje uspořádání systému použitého oběma následnými směrnicemi 98/37 a 2006/42, jehož účelem je zavést pro celé území Unie účinný mechanismus, který sdružuje normalizační orgány pověřené Komisí a umožňuje výrobcům a jejich zplnomocněným zástupcům dodržovat základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost, pokud jde o strojní zařízení, která uvádějí na trh v rámci, který jim poskytuje určitou bezpečnost a zjednodušení uvádění na trh ve všech členských státech a který veřejnosti přináší rovněž cenné záruky. Shoda s harmonizovanou normou přijatou těmito orgány, na niž je zveřejněn odkaz v Úředním věstníku, aniž představuje jedinou možnost pro výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce prokázat dodržení těchto požadavků, jim totiž umožňuje v rámci jasného postupu, aby se na dotčený výrobek vztahoval předpoklad shody se základními požadavky, na něž se vztahuje tato harmonizovaná norma. Jak směrnice 98/37 v článku 5, tak směrnice 2006/42 v článku 7 obsahují v tomto ohledu ustanovení přiznávající významné postavení mechanismu shody se zveřejněnými harmonizovanými normami. Posledně uvedený článek toto postavení dokonce posiluje, když možnost odkazovat na tyto harmonizované normy k tomu, aby bylo možné využít výše uvedeného předpokladu, odděluje od existence vnitrostátních norem, které je „přejímají“.

66 Tvrzení Komise, ze kterého vyplývá, že všechny harmonizované normy přijaté původně v rámci směrnice 98/37 postrádají účinek k tomu, aby přiznaly předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42, přitom znamená, že se velmi podstatně sníží počet harmonizovaných norem použitelných v počátečním období používání posledně uvedené směrnice, a narušuje tedy účinnost systému. V tomto ohledu poslední zveřejnění „názvů a odkazů harmonizovaných norem v rámci směrnice [98/37]“ v Úředním věstníku v březnu 2009 obsahuje 57 stran (Úř. věst. 2009, C 74, s. 4), zatímco první odpovídající zveřejnění v rámci směrnice 2006/42 v září 2009 obsahuje pouze 26 stran (Úř. věst. 2009, C 214, s. 1) a druhé analogické zveřejnění uskutečněné právě před uplatněním prováděcích opatření směrnice 2006/42 dne 29. prosince 2009 obsahuje stále pouze 37 stran (Úř. věst. 2009, C 309, s. 29). Vzhledem k tomu, že jedna strana těchto zveřejnění uvádí v průměru desítku harmonizovaných norem, stanovisko Komise by vedlo k tomu, že v okamžiku konkrétního uplatnění ustanovení směrnice 2006/42 na konci prosince 2009 by výrobci mohli použít přibližně o 200 harmonizovaných norem méně než na konci období použití směrnice

98/37 k prokázání existence předpokladu shody svých výrobků se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými v nové směrnici, což by bylo v rozporu s významnou rolí přiznanou mechanismu shody s normami harmonizovanými oběma následnými směrnicemi. Je třeba uvést, že až po zveřejnění v dubnu 2011 (Úř. věst. 2011, C 110, s. 1) byl dosažen srovnatelný objem harmonizovaných norem, na něž byly zveřejněny odkazy v rámci obou směrnic.

67 Narušení uspořádání systému použitého oběma následnými směrnicemi 98/37 a 2006/42 v plné míře ilustruje sled tří období identifikovaných Komisí, která jsou uvedena v bodě 54 výše, který by vedl k tomu, že by určitý typ strojního zařízení, které bylo po řadu let předmětem zveřejněné harmonizované normy, byl po nezanedbatelnou dobu (přibližně patnáct měsíců, pokud jde o „ručně vedené sekačky trávy napájené ze sítě“) „bez harmonizované normy“, než by pro něj byla vydána nová zveřejněná harmonizovaná norma. Je zajisté pravda, že výklad Komise nevytváří právní vakuum, neboť výrobci a jejich zplnomocnění zástupci mají jiné prostředky, než je použití harmonizovaných norem, na něž byly zveřejněny odkazy, aby prokázali dodržení základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost uvedených ve směrnici relevantní pro strojní zařízení, která chtějí uvádět na trh. Je však nutno uvést, že tyto jiné prostředky není tak snadné použít. V důsledku toho stanovisko Komise nepřispívá, přinejmenším po určité období, k usnadnění volného pohybu zboží na vnitřním trhu při zajištění vysoké úrovně ochrany zdraví a bezpečnosti uživatelů, jak vyžaduje právní základ směrnice 2006/42, a sice článek 114 SFEU.

68 Je pravda, jak zdůraznila Komise na jednání, že z hlediska různých aspektů jsou základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedené ve směrnici 2006/42 propracovanější než základní požadavky uvedené ve směrnici 98/37, avšak přísluší případně Komisi, aby v případě určitých typů strojních zařízení nebo jiných zařízení uvedených v nové směrnici upřednostnila rychlé přijetí nové harmonizované normy umožňující splnit tyto nové požadavky a v případě potřeby ve zvláštních případech uvedla, že harmonizovaná norma zveřejněná v rámci směrnice 98/37 neumožňuje přiznat předpoklad shody s těmito novými požadavky. Článek 10 směrnice 2006/42 ostatně stanoví „postup zpochybnění harmonizované normy“, který může zahájit členský stát nebo Komise a který může vést zejména k tomu, že se ponechá s omezením nebo se odkazy na dotyčnou harmonizovanou normu v Úředním věstníku zruší. V takových případech však Komise měla v kolonce nadepsané „Datum ukončení presumpce [předpokladu] shody nahrazované normy“ v tabulkách zveřejnění názvů a odkazů harmonizovaných norem v rámci směrnice 2006/42 uvést datum odlišné od data ukončení platnosti, byla-li dotčená harmonizovaná norma skutečně nahrazena, nebo v Úředním věstníku uvést jiným vhodným způsobem zrušení zveřejnění odkazů na dotčenou harmonizovanou normu v případě, že tato norma ještě nebyla nahrazena. Jak bylo poznamenáno v bodě 64 výše, skutečnost, že v tabulkách zveřejnění názvů a odkazů harmonizovaných norem v rámci směrnice 2006/42 anebo v jiné formě není obsažena žádná zvláštní informace, svědčí *a contrario* o tom, v souladu s poznámkou 1 ke kolonce nadepsané „Datum ukončení presumpce [předpokladu] shody nahrazované normy“, že toto datum odpovídá datu ukončení platnosti definovanému normalizačním orgánem. Lze ostatně poznamenat, že vývoj směrnice o „strojních zařízeních“, jejíž první verzí byla směrnice Rady 89/392/EHS ze dne 14. června 1989 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se strojních zařízení (Úř. věst. 1989, L 183, s. 9), včetně případů, kdy v jeho rámci došlo ke zrušení předcházejících verzí nebo k podstatným doplňkům, nevedl k tomu, že byla obecně zrušena zveřejnění harmonizovaných norem uskutečněná za působnosti předcházejících verzí (například viz Úř. věst. 2000, C 252, s. 5).

69 Konečně je třeba připomenout, že shoda s harmonizovanou normou, na niž byl zveřejněn odkaz v rámci směrnice 98/37, po dobu uplatnění směrnice 2006/42 a před datem ukončení předpokladu shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost, kterou přiznává, poskytuje právě pouze předpoklad shody s těmito požadavky. V tomto ohledu platí, že pokud by měl členský stát a následně Komise za to, že strojní zařízení splňující takovou harmonizovanou normu nicméně nedodržuje základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedené ve směrnici 2006/42, nic by jim nebránilo v tom, aby uplatnily ochrannou doložku stanovenou v článku 11 uvedené směrnice, přičemž by jim však příslušelo prokázat nesplnění těchto základních požadavků.

70 Z předcházejícího vyplývá, že žalobkyně správně tvrdila v podstatě to, že se na dotčenou sekačku vztahuje předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici 2006/42 od data 3. září 2012, kdy v souvislosti se sekačkou bylo vypracováno ES prohlášení o shodě, do 31. srpna 2013, tedy data, kdy byla podle toho, co žalobkyně uvádí, naposledy vyrobena. Harmonizovaná norma EN 60335-2-77:2006, v souvislosti s níž není zpochybňováno, že ji dotčená sekačka splňovala, jí totiž mohla mezi těmito daty platně přiznávat, pro uvádění na trh nebo do provozu, předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve zmíněné směrnici, neboť i když byl odkaz na tuto normu zveřejněn v rámci směrnice 98/37, tato harmonizovaná norma zůstala platná v rámci směrnice 2006/42, jelikož Komise v Úředním věstníku nezveřejnila informaci v opačném smyslu, až do data ukončení platnosti uplatněného normalizačním orgánem při přijetí harmonizované normy, která ji nahradila, a sice 1. září 2013.

71 Komise se tedy tím, že odmítla stanovisko žalobkyně v tomto ohledu, dopustila nesprávného právního posouzení. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí mimoto nebylo založeno, jak je uvedeno v bodě 59 výše, na konkrétním prokázání nesplnění základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost uvedených ve směrnici 2006/42, ale bylo založeno pouze na neshodě dotčené sekačky s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2010, třebaže jí shoda s harmonizovanou normou EN 60335-2-77:2006 během dotčeného období ještě přiznávala předpoklad shody s uvedenými požadavky, je třeba druhý žalobní důvod uplatněný žalobkyní přijmout a napadené rozhodnutí zrušit.

K nákladům řízení

72 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné jí uložit náhradu nákladů řízení, včetně nákladů řízení souvisejících s řízením o předběžném opatření.

73 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Lotyšská republika ponese tedy vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (druhý senát)

rozhodl takto:

1) Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2015/902 ze dne 10. června 2015 týkající se opatření přijatého Lotyšskem v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES za účelem zákazu uvádění sekačky na trávu vyráběné společností GGP Italy SpA na trh se zrušuje.

2) Žaloba se ve zbývající části zamítá.

3) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené společností Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy) v rámci tohoto řízení a v rámci řízení o předběžném opatření.

4) Lotyšská republika ponese vlastní náklady řízení.

Gervasoni Madise Csehi

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 26. ledna 2017.

Podpisy.